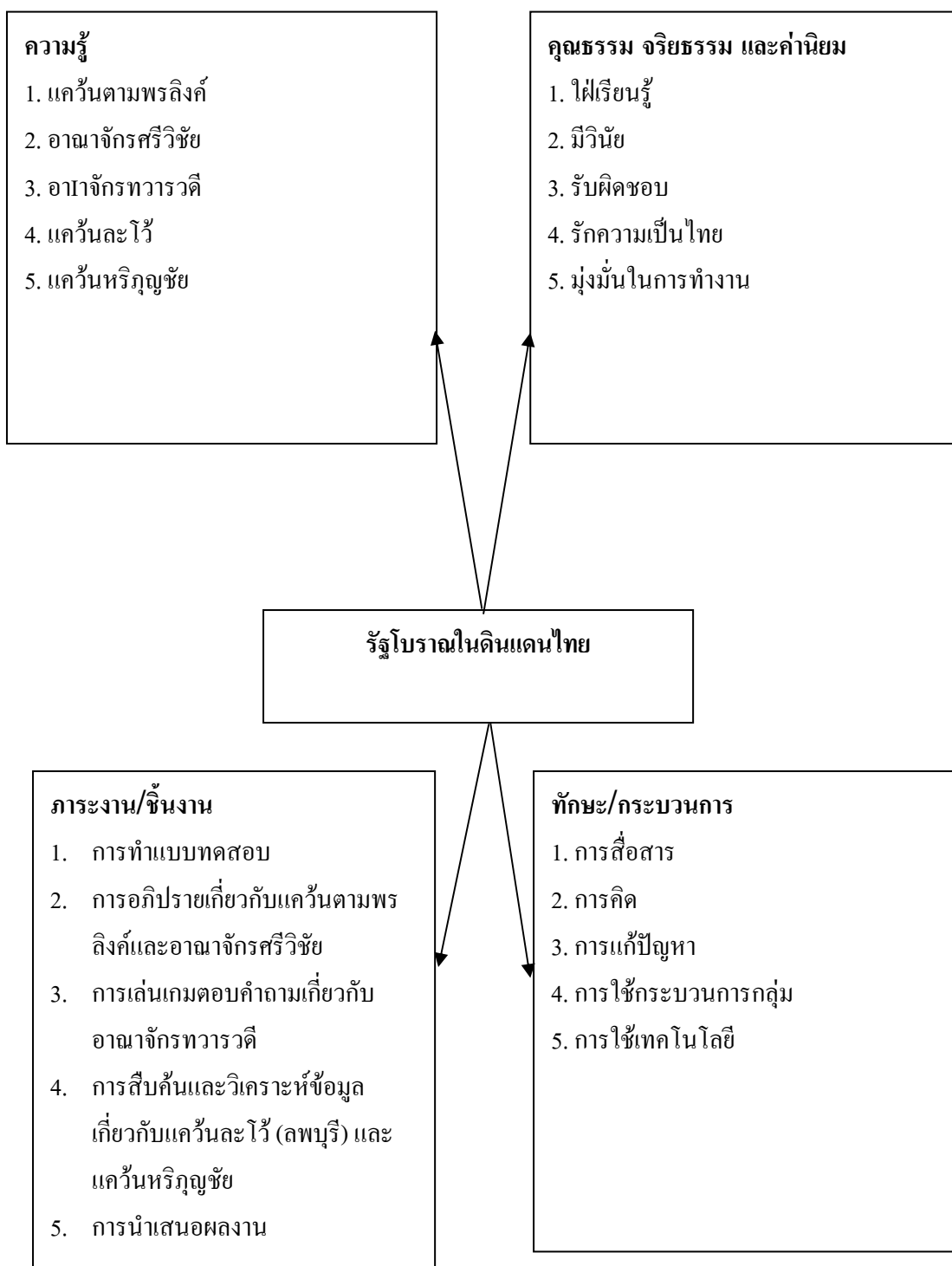

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

รัฐโบราณในดินแดนไทย

เวลา 6 ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน/ชิ้นงาน

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 รัฐโบราณในดินแดนไทย

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
• อธิบายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัยในดินแดนไทยโดยสังเขป (ส 4.3 ม. 1/1)	
<p>ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า...</p> <p>ก่อนที่จะมีการก่อตั้งรัฐไทยขึ้นในดินแดนประเทศไทยนั้น ดินแดนนี้เคยเป็นที่ตั้งของรัฐโบราณหลายรัฐ ซึ่งรัฐต่าง ๆ เหล่านี้ได้สร้างวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายและสืบทอดต่อกันมาเป็นเวลานาน</p>	<p>คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน รัฐโบราณที่ก่อตั้งในดินแดนไทยมีความสำคัญต่อประเทศไทยอย่างไร</p>
<p>ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คำสำคัญ ได้แก่ สมพันธรัฐ จัมปา พระพิมพ์ พระโพธิสัตว์ ศิลาแลง 2. แคว้นตามพรลิงก์ (นครศรีธรรมราช) ตั้งอยู่บนแหลมมลายู ก่อตั้งราวพุทธศตวรรษที่ 7 ต่อมาในพุทธศตวรรษที่ 18 เปลี่ยนชื่อเป็นนครศรีธรรมราช แคว้นนี้มีความเจริญทางการค้าและศาสนา โดยเฉพาะพระพุทธศาสนาแบบลังกาวงศ์ ภายหลังตกอยู่ในอำนาจของอาณาจักรสุโขทัย และต่อมาถูกรวมเข้ากับอาณาจักรอยุธยา 3. อาณาจักรศรีวิชัย มีอาณาเขตรอบคลุมพื้นที่ตั้งแต่คาบสมุทรมลายูใต้ของประเทศไทย รวมไปถึงมาเลเซีย สิงคโปร์ และหมู่เกาะต่าง ๆ ของประเทศอินโดนีเซียปัจจุบัน อาณาจักรนี้รุ่งเรืองขึ้นเมื่อประมาณพุทธศตวรรษที่ 13 เป็นศูนย์กลางการค้าที่สำคัญ ชาวศรีวิชัยนับถือพระพุทธศาสนาทั้งนิกายเถรวาท และนิกายมหายาน และศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ศิลปกรรมของอาณาจักรได้รับอิทธิพลมาจากอินเดีย ราวพุทธศตวรรษที่ 18 อาณาจักรศรี 	<p>ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. อธิบายการก่อตั้งแคว้นตามพรลิงก์และอาณาจักรศรีวิชัย 2. ค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับอาณาจักรทวารวดี 3. ค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับแคว้นละโว้ (ลพบุรี) และแคว้นหริภุญชัย

<p>วิชัยล้มสลายลงเพราะไม่สามารถควบคุมการค้าทางทะเลได้แบบเดิม รวมทั้งถูกพวกโจระโหมตี</p> <p>4. อาณาจักรทวารวดี อยู่ในบริเวณภาคกลางของประเทศไทย เจริญขึ้นประมาณพุทธศตวรรษที่ 12 เศรษฐกิจของทวารวดีขึ้นอยู่กับการเกษตรและการค้า ทวารวดีรับวัฒนธรรมต่าง ๆ จากอินเดียโดยเฉพาะความเชื่อทางพระพุทธศาสนานิกายเถรวาท ซึ่งส่งอิทธิพลให้กับการสร้างสถาปัตยกรรมและประติมากรรม อาณาจักรทวารวดีล่มสลายลงประมาณปลายพุทธศตวรรษที่ 16 เนื่องจากเขมรได้ขยายอำนาจการปกครองเข้ามายังบริเวณภาคกลางของดินแดนไทย</p> <p>5. แคว้นละโว้ (ลพบุรี) ตั้งขึ้นเมื่อประมาณพุทธศตวรรษที่ 12 ศูนย์กลางอยู่ที่เมืองละโว้หรือลพบุรี ระยะเวลาได้รับวัฒนธรรมจากทวารวดีต่อมารับวัฒนธรรมเขมรทั้งทางด้านศาสนาและศิลปกรรม เรียกชุมชนที่ยอมรับวัฒนธรรมดังกล่าวนี้ว่า วัฒนธรรมลพบุรี ชุมชนวัฒนธรรมลพบุรีพบกระจายในทุกภูมิภาค โดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบหนาแน่นมาก แคว้นลพบุรีมีความอุดมสมบูรณ์ มีการส่งข้าวเป็นสินค้าออก ต่อมาเมื่อเขมรเสื่อมอำนาจเมื่อปลายพุทธศตวรรษที่ 18 ละโว้ก็กลับมาเป็นอิสระ จนถึง พ.ศ. 1893 แคว้นละโว้ถูกรวมอยู่ในอาณาจักรอยุธยา</p> <p>6. แคว้นหริภุญชัย ตั้งขึ้นเมื่อประมาณ พ.ศ. 1204 มีบริเวณครอบคลุมที่ราบลุ่ม แม่น้ำปิงตอนบนและที่ราบลุ่มแม่น้ำวัง ชินกาลมาลีปกรณ์กล่าวว่า ฤๅษีวาสุเทพเป็นผู้สร้างเมืองและได้เชิญพระนางจามเทวีพระราชธิดาภคัยศรัยละโว้มาปกครอง พระนางจามเทวีเป็นผู้ก่อตั้งราชวงศ์จามเทวีและได้นำพระพุทธศาสนานิกายเถร</p>	
---	--

<p>วาทเข้ามาเผยแผ่ในดินแดนแห่งนี้ ราชวงศ์จาม เทวปกครองแคว้นหริภุญชัยสืบมาหลายร้อยปี จนถึงสมัยพระยาชัยบุรีที่ถูกพระยามังรายแห่ง แคว้นเงินยางยกทัพมายึดครอง</p> <p>7. ได้ใน พ.ศ. 1835 แคว้นหริภุญชัยจึงหมด อำนาจลง</p>	
ขั้นที่ 2 การงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
<p>1. การงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ</p> <p>1.1 อภิปรายเกี่ยวกับแคว้นตามพรลิงค์และอาณาจักรศรีวิชัย</p> <p>1.2 เล่นเกมตอบคำถามเกี่ยวกับอาณาจักรทวารวดี</p> <p>1.3 สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับแคว้นละโว้ (ลพบุรี) และแคว้นหริภุญชัย</p>	
<p>2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>2.1 วิธีการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>1) การทดสอบ</p> <p>2) การประเมินผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม</p> <p>3) การประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>4) การประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ</p>	<p>2.2 เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>1) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน</p> <p>2) แบบประเมินผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม</p> <p>3) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>4) แบบประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ</p>
<p>3. สิ่งที่มีมุ่งประเมิน</p> <p>3.1 ความเข้าใจ 6 ด้าน ได้แก่ การอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ ดัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกรักของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง</p> <p>3.2 ทักษะ/กระบวนการ เช่น การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี กระบวนการกลุ่ม</p> <p>3.3 คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม เช่น รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ</p>	
ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 แคว้นตามพรลิงค์และอาณาจักรศรีวิชัย	เวลา 2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 อาณาจักรทวารวดี	เวลา 2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 แคว้นละโว้และแคว้นหริภุญชัย	เวลา 2 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

แคว้นตามพริลิ่งค์และอาณาจักรศรีวิชัย

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 รัฐโบราณในดินแดนไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

แคว้นตามพริลิ่งค์ (นครศรีธรรมราช) ตั้งอยู่บนแหลมมลายู ก่อตั้งราวพุทธศตวรรษที่ 7 ต่อมาในพุทธศตวรรษที่ 18 เปลี่ยนชื่อเป็นนครศรีธรรมราช แคว้นนี้มีความเจริญทางการค้าและศาสนา โดยเฉพาะพระพุทธศาสนาแบบลังกาวงศ์ ภายหลังตกอยู่ในอำนาจของอาณาจักรสุโขทัย และต่อมาถูกรวมเข้ากับอาณาจักรอยุธยา

อาณาจักรศรีวิชัย มีอาณาเขตรอบคลุมพื้นที่ตั้งแต่คาบสมุทรมลายูใต้ของดินแดนไทย รวมไปถึงมาเลเซีย สิงคโปร์ และหมู่เกาะต่าง ๆ ของประเทศอินโดนีเซียปัจจุบัน อาณาจักรนี้รุ่งเรืองขึ้นเมื่อประมาณพุทธศตวรรษที่ 13 เป็นศูนย์กลางการค้าที่สำคัญ ชาวศรีวิชัยนับถือพระพุทธศาสนาทั้งนิกายเถรวาทและนิกายมหายาน และศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ศิลปกรรมของอาณาจักรได้รับอิทธิพลมาจากอินเดีย ราวพุทธศตวรรษที่ 18 อาณาจักรศรีวิชัยล่มสลายลงเพราะไม่สามารถควบคุมการค้าทางทะเลได้แบบเดิม รวมทั้งถูกพวกโจระโจมตี

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- อธิบายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัยในดินแดนไทยโดยสังเขป (ส 4.3 ม. 1/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายการก่อตั้งและความสำคัญของแคว้นตามพริลิ่งค์และอาณาจักรศรีวิชัยได้ (K)
2. มีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับแคว้นตามพริลิ่งค์และอาณาจักรศรีวิชัย (A)
3. สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับแคว้นตามพริลิ่งค์และอาณาจักรศรีวิชัยได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ทดสอบก่อนเรียน 2. ซักถามความรู้เรื่อง แคว้นตามพริลิ่งค์และ อาณาจักรศรีวิชัย 3. ตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็น รายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียน รู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

1. แคว้นตามพรลิงค์
2. อาณาจักรศรีวิชัย

6. แนวทางการบูรณาการ

- ภาษาไทย → ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับแคว้นตามพรลิงค์และอาณาจักรศรีวิชัย
- ศิลปะ → จัดป้ายนิเทศแคว้นตามพรลิงค์และอาณาจักรศรีวิชัย

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
3. ครูนำภาพพระบรมธาตุเจดีย์ วัดมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราช พระบรมธาตุไชยา วัดพระบรมธาตุไชยาราชวรวิหาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ให้นักเรียนดู แล้วถามว่าเกี่ยวข้องกับแคว้นตามพรลิงค์และอาณาจักรศรีวิชัยอย่างไร เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่จะเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

4. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับแคว้นตามพรลิงค์และอาณาจักรศรีวิชัย
 5. ครูให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับแคว้นตามพรลิงค์และอาณาจักรศรีวิชัย
 6. ครูให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมแล้วอภิปรายร่วมกันในประเด็นต่อไปนี้
 - 1) แคว้นตามพรลิงค์ได้รับอารยธรรมจากที่ใด
 - 2) ปัจจัยใดที่ทำให้แคว้นตามพรลิงค์เป็นศูนย์กลางการค้า
 - 3) รายได้หลักของอาณาจักรศรีวิชัยมาจากอะไร
 - 4) ถ้านักเรียนเป็นชาวศรีวิชัยจะประกอบอาชีพอะไรจึงจะเหมาะสมที่สุด
 จากนั้นบันทึกการอภิปราย
 7. ครูมอบหมายให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับรัฐโบราณในดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- สรุป และบันทึกผล แล้วนำมาอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียนในชั่วโมงถัดไป

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

8. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับแคว้นตามพรลิงค์และอาณาจักรศรีวิชัย ในแบบฝึกทักษะรายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม.1 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

9. ครูให้นักเรียนจัดป้ายนิเทศเพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่อง แคว้นตามพรลิงค์และอาณาจักรศรีวิชัย

ขั้นที่ 5 สรุป

10. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง แคว้นตามพรลิงค์และอาณาจักรศรีวิชัย โดยอาจให้นักเรียนสรุปเป็นแผนที่ความคิด

8. กิจกรรมเสนอแนะ

ครูให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับแคว้นตามพรลิงก์และอาณาจักรศรีวิชัยแล้ว นำผลการศึกษามาจัดทำเป็นรายงาน

9. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. ภาพพระบรมธาตุเจดีย์ วัดมหาธาตุวรวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราช พระบรมธาตุไชยา วัดพระบรมธาตุไชยาราชวรวิหาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
4. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

อาณาจักรทวารวดี

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 รัฐโบราณในดินแดนไทย

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

อาณาจักรทวารวดี อยู่ในบริเวณภาคกลางของประเทศไทย เจริญขึ้นประมาณพุทธศตวรรษที่ 12 เศรษฐกิจของทวารวดีขึ้นอยู่กับการเกษตรและการค้า ทวารวดีรับวัฒนธรรมต่าง ๆ จากอินเดียโดยเฉพาะความเชื่อทางพุทธศาสนานิกายเถรวาท ซึ่งส่งอิทธิพลให้กับการสร้างสถาปัตยกรรมและประติมากรรม อาณาจักรทวารวดีล่มสลายลงประมาณปลายพุทธศตวรรษที่ 16 เนื่องจากเขมรได้ขยายอำนาจปกครองเข้ามายังบริเวณภาคกลางของดินแดนไทย

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- อธิบายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัยในดินแดนไทยโดยสังเขป (ส 4.3 ม. 1/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายการก่อตั้งและความสำคัญของอาณาจักรทวารวดีได้ (K)
- มีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับอาณาจักรทวารวดี (A)
- สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับอาณาจักรทวารวดีได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ซักถามความรู้เรื่อง อาณาจักรทวารวดี 2. ตรวจสอบงาน/กิจกรรมเป็น รายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียน รู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- อาณาจักรทวารวดี

6. แนวทางการบูรณาการ

- ภาษาไทย → ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับอาณาจักรทวารวดี
- การงานอาชีพฯ → สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับอาณาจักรทวารวดี

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนดูภาพธรรมจักรและกางหมอบศิลา ศิลปะทวารวดี และเหรียญเงินสมัยทวารวดี และถามว่าเป็นภาพอะไร เกี่ยวข้องกับอาณาจักรใด นักเรียนช่วยกันตอบ ครูสรุปเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

3. ครูสนทนากับนักเรียนศึกษาเกี่ยวกับอาณาจักรทวารวดี
4. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4–6 คน เล่นเกมมุมตอบคำถาม และให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ไปนั่งที่มุมต่าง ๆ ของห้องเรียน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันคิดคำตอบสำหรับคำถามของครู โดยให้ศึกษาข้อมูลจากหนังสือเรียนหรือหนังสืออื่น ๆ ตัวอย่างคำถาม เช่น
 - 1) อาณาจักรทวารวดีอยู่บริเวณใดของประเทศไทย
 - 2) เศรษฐกิจทวารวดีขึ้นอยู่กับสิ่งใด
 - 3) ชาวทวารวดีนับถือศาสนาใดเป็นหลัก
 - 4) ภาษาที่ใช้ในจารึกสมัยทวารวดีมีภาษาอะไรบ้าง
5. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบ
6. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม
7. ครูให้นักเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่มตามความเหมาะสม มอบหมายให้แต่ละกลุ่มสืบค้นข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับความเจริญรุ่งเรืองทางด้านศาสนาของประเทศสมาชิกอาเซียนเพิ่มเติมจากแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น เอกสาร อินเทอร์เน็ตตามหัวข้อที่กำหนด แล้วให้แต่ละกลุ่มร่วมกันระดมสมองแสดงความคิดเห็นสรุป และบันทึกผล

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

8. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับอาณาจักรทวารวดี ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม.1 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

9. ครูให้นักเรียนเขียนบทความเกี่ยวกับอาณาจักรทวารวดี แล้วคัดเลือกผลงานมาจัดป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 สรุป

10. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง อาณาจักรทวารวดี โดยอาจให้นักเรียนสรุปเป็นแผนที่ความคิด

8. กิจกรรมเสนอแนะ

ครูให้นักเรียนทำรายงานเกี่ยวกับอาณาจักรทวารวดี

9. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. ภาพธรรมจักรและกวางหมอบ ศิลาศิลปะทวารวดี และเหรียญเงินสมัยทวารวดี
2. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
3. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

แคว้นละโว้และแคว้นหริภุญชัย

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 รัฐโบราณในดินแดนไทย

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

แคว้นละโว้ (ลพบุรี) เกิดขึ้นเมื่อประมาณพุทธศตวรรษที่ 12 มีศูนย์กลางอยู่ที่เมืองละโว้หรือลพบุรี ระยะเวลาได้รับวัฒนธรรมจากทวารวดี ต่อมารับวัฒนธรรมเขมรทั้งทางด้านศาสนาและศิลปกรรม ซึ่งเรียกชุมชนที่ที่ยอมรับวัฒนธรรมดังกล่าวนี้ว่า วัฒนธรรมลพบุรี ชุมชนวัฒนธรรมลพบุรีปรากฏหนาแน่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของดินแดนไทย แคว้นละโว้มีความอุดมสมบูรณ์ มีการส่งข้าวเป็นสินค้าออก ต่อมาเมื่อเขมรเสื่อมอำนาจเมื่อปลายพุทธศตวรรษที่ 18 ละโว้ก็กลับมาเป็นอิสระ จนถึง พ.ศ. 1893 แคว้นละโว้ถูกรวมอยู่ในอาณาจักรอยุธยา

แคว้นหริภุญชัย ตั้งขึ้นเมื่อประมาณ พ.ศ. 1204 มีบริเวณครอบคลุมที่ราบลุ่มแม่น้ำปิงตอนบนและที่ราบลุ่มแม่น้ำวัง ชินกาลมาลีปกรณ์กล่าวว่า ฤาษีวาสุเทพเป็นผู้สร้างเมืองและได้เชิญพระนางจามเทวีพระราชธิดาขัตติย์ละโว้มาปกครองบ้านเมือง พระนางจามเทวีเป็นผู้ก่อตั้งราชวงศ์จามเทวีและได้นำพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทเข้ามาเผยแผ่ในดินแดนนี้ ราชวงศ์จามเทวีปกครองแคว้นหริภุญชัยสืบมาหลายร้อยปี จนถึงสมัยพระยาอุบาภิถูกพระยามังรายแห่งแคว้นเงินยางยกทัพมายึดครองได้ใน พ.ศ. 1835 แคว้นหริภุญชัยจึงหมดอำนาจลง

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- อธิบายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัยในดินแดนไทยโดยสังเขป

(ส 4.3 ม. 1/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายการก่อตั้งและความสำคัญของแคว้นละโว้และแคว้นหริภุญชัยได้ (K)
2. มีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับแคว้นละโว้และแคว้นหริภุญชัย (A)
3. สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับแคว้นละโว้และแคว้นหริภุญชัยได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ทดสอบหลังเรียน 2. ซักถามความรู้เรื่อง แคว้นละโว้และแคว้นหริ ภุญชัย 3. ตรวจสอบผลงาน/กิจกรรมเป็น รายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียน รู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

1. แคว้นละโว้
2. แคว้นหริภุญชัย

6. แนวทางการบูรณาการ

ภาษาไทย ➡ ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับแคว้นละโว้ (ลพบุรี) และแคว้น
หริภุญชัย

การงานอาชีพ ➡ สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับแคว้นละโว้ (ลพบุรี) และแคว้นหริภุญชัย

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนดูภาพปราสาทเมืองสิงห์ พระบรมธาตุหริภุญชัย ปราสาทหินพนมรุ้ง แล้ว
ร่วมกันแสดงความคิดเห็น ครูสรุปเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

3. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับแคว้นละโว้ (ลพบุรี) และแคว้นหริภุญชัย
4. ครูให้นักเรียนแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม แต่ละกลุ่มสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้
 กลุ่มที่ 1 แคว้นละโว้
 กลุ่มที่ 2 แคว้นหริภุญชัย
5. ครูให้แต่ละกลุ่มวิเคราะห์ สรุป และบันทึกผล จากนั้นรายงานให้เพื่อน ๆ ฟัง แล้วเพื่อน ๆ
แสดงความคิดเห็น

6. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงาน และการนำเสนอ ผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

7. ครูมอบหมายให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าศิลปกรรมของประเทศสมาชิกอาเซียนว่าแต่ละประเทศ มีศิลปกรรมอะไรบ้างที่ได้รับอิทธิพลจากแคว้นละโว้ (ลพบุรี) และแคว้นศรีอยุธยา จากนั้นนำมาอภิปราย แสดงความคิดเห็นร่วมกันในชั้นเรียน สรุป และบันทึกผล

8. ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ว่ารัฐต่าง ๆ ในดินแดนไทยแต่ละรัฐมีระบบเศรษฐกิจที่ สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงหรือไม่ บันทึกผลการวิเคราะห์ส่งครู

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

9. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับแคว้นละโว้ (ลพบุรี) และแคว้นศรีอยุธยา และแบบทดสอบ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้ ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม.1 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

10. ครูให้นักเรียนจัดนิทรรศการเกี่ยวกับแคว้นละโว้ (ลพบุรี) และแคว้นศรีอยุธยา เพื่อเผยแพร่ ความรู้

ขั้นที่ 5 สรุป

11. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง แคว้นละโว้ (ลพบุรี) และแคว้นศรีอยุธยา โดยให้นักเรียนสรุปเป็นแผนที่ความคิด

12. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนและช่วยกันเฉลยคำตอบ

8. กิจกรรมเสนอแนะ

ครูให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าแล้วหาภาพเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่อง แคว้นละโว้ (ลพบุรี) และแคว้นศรีอยุธยา นำมาจัดทำสมุดภาพ

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ภาพปราสาทเมืองสิงห์ พระบรมธาตุศรีอยุธยา ปราสาทหินพนมรุ้ง
2. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
3. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
4. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____